

**ROLA, PRZYGOTOWANIA I OCZEKIWANIA
SAMORZĄDÓW GMINNYCH WE WDRAŻANIU
USTAWY O INFORMATYZACJI DZIAŁALNOŚCI
PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH ZADANIA PUBLICZNE.**

Józef Grzegorz Kurek

**Przewodniczący Konwentu Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Województwa
Mazowieckiego
Burmistrz Mszczonowa**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Plan prezentacji

- Zmiana Ustawy o informatyzacji
 - Najważniejsze zmiany
 - Cel wprowadzanych zmian
- Nowoczesna administracja – oczekiwania
- Bariery rozwoju
- Wdrażanie Ustawy oraz rezultatów projektów kluczowych -
potrzeby i oczekiwania
- Podsumowanie

Ustawa o informatyzacji

najważniejsze zmiany

- Informatyzacja nie powinna polegać głównie na zmianach wewnątrz podmiotów publicznych, lecz na udostępnianiu obywatelom i przedsiębiorcom usług realizujących zadania publiczne, dlatego nowelizując Ustawę szczególny nacisk położono na:
 - ustanowienie **pravidłowych podstaw prawnych** dla usług publicznych (ePUAP, centralne repozytorium wzorów dokumentów elektronicznych, realizacja zadań wynikających ze Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Rzeczypospolitej Polskiej),
 - tworzenie **warunków dla współpracy** pomiędzy systemami, których obywatele i przedsiębiorcy używają (zagadnienia interoperacyjności),
 - **ułatwianie komunikacji** z systemami (identyfikacja i uwierzytelnianie w systemach),
 - **usuwanie barier** prawnych i proceduralnych w dostępie do usług oferowanych przez podmioty publiczne (zmiany w procedurze administracyjnej, instrukcjach kancelaryjnych, a także podkreślenie praw osób niepełnosprawnych).

Ustawa o informatyzacji

cel wprowadzanych zmian

- Większość zmian ma na celu wprowadzenie rozwiązań, które staną się **impulsem** dla dalszego **unowocześniania działań** podmiotów realizujących zadania publiczne.
- Administracja publiczna **musi** działać **sprawnie**.

Nowoczesna administracja

oczekiwania

- Sprawności działania administracji wymagają obywatele, którzy finansują działanie administracji ze swoich podatków.
- Obywatele oczekują, że celem administracji jest obsługa wszystkich spraw istotnych dla obywateli w taki sposób, by efektem końcowym było zawsze ułatwianie im życia oraz partycypacji w życiu publicznym.
- Przedsiębiorcy oczekują od administracji przede wszystkim wspierania i ułatwiania prowadzenia działalności, co jest istotnym warunkiem rozwoju gospodarczego kraju.

W prezentacji wykorzystano rezultaty debaty pt. „Perspektywy rozwoju elektronicznej administracji w Polsce”, Warszawa, 5 kwietnia 2011 r.

Nowoczesna administracja

oczekiwania

- Aby administracja była sprawna, powinna jak najszerzej korzystać z nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, w szczególności powinna:
 - korzystać z technologii informacyjnych wewnątrznie wspierających jej działania,
 - wykorzystywać wszystkie dostępne środki komunikacji elektronicznej, przede wszystkim w celu ułatwienia kontaktów obywateli i przedsiębiorców z urzędami i do wymiany informacji między organami administracji publicznej.

Nowoczesna administracja

bariery rozwoju

- Bariery edukacyjne i świadomościowe.
- Niedostosowania organizacji, metod pracy i procedur administracji publicznej, przyzwyczajenie do dokumentu papierowego.
- Bariery prawne.
- Brak odpowiedniej infrastruktury dostępowej, bariery finansowe.

Bariery rozwoju

bariery edukacyjne i świadomościowe

- **brak umiejętności**, niewystarczający poziom wiedzy oraz świadomości społecznej zarówno urzędników, jak i odbiorców usług administracji publicznej,
- **brak potrzeby** społecznej stosowania rozwiązań e-administracji,
- niska ocena przydatności elektronicznej administracji i brak motywacji do korzystania z takich rozwiązań,
- **brak zainteresowania** usługami administracji on-line wykorzystywany jest jako wymówka, usprawiedliwiająca zaniechanie tworzenia takich rozwiązań,
- do e-administracji przenoszone są z administracji „papierowej” nadmiarowe wymagania, wynikające po części z braku zaufania urzędników wobec obywateli,
- kadra menedżerska nie ma podstawowej wiedzy informatycznej - tę wiedzę mają informatycy, ale oni z kolei nie mają wiedzy menedżerskiej,
- komunikacja między tymi grupami jest bardzo słaba, przez co urzędy nie potrafią wykorzystywać umiejętności własnych informatyków,
- powszechnym skutkiem tego jest **kupowanie** przez urzędy gmin oprogramowania wciskanego im przez handlowców, **niedopasowanego do potrzeb** urzędu.

Bariery rozwoju

niedostosowania organizacji, metod pracy i procedur administracji publicznej, przyzwyczajenie do dokumentu papierowego

- **brak współpracy** i komunikacji między urzędami – urzędy działają „wyspowo”, „silosowo”, natomiast obywatel występuje w roli biologicznego łącznika między urzędami,
- **brak odpowiednich procedur** dotyczących postępowania z dokumentami elektronicznymi, np. przy wymianie dokumentów między jednostkami administracji,
- rejestry źródłowe nie są przygotowane do wymiany informacji cyfrowej, brak jest dokumentów w postaci cyfrowej - nawet jak mają postać cyfrową, to nie są one stworzone w jednym standardzie, czasami wykorzystywane są **formaty zamknięte**,
- **brak chęci** posiadaczy rejestrów **do ich udostępniania** w postaci cyfrowej oraz niska jakość danych w rejestrach i zasobach publicznych,
- administracja wymaga od obywateli korzystania z narzędzi dla nich nienaturalnych i posiadania niepotrzebnych im na co dzień umiejętności postępowania się procedurami e-administracji - to **urzędnicy powinni mieć te umiejętności**, a nie obywatele.

Bariery rozwoju

bariery prawne

- wprowadzanie rozwiązań e-administracji ograniczane jest przez **braki** odpowiednich **uregulowań prawnych**, albo przez przepisy nie odpowiadające istocie elektronicznej administracji lub które są niespójne.
- urzędy stosują **własne**, niejednolite **interpretacje** przepisów, w rezultacie państwo uczy obywatela braku zaufania do administracji, w tym do elektronicznej administracji,
- dla interesanta nie jest jasne, którego podpisu może użyć w danej sytuacji i czy zawsze musi to być drogi bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany kwalifikowanym certyfikatem,
- dodatkową barierą jest **kolejne opóźnienie** wdrożenia **podpisu osobistego** w dowodzie osobistym (projekt pl.ID).

Bariery rozwoju

brak infrastruktury dostępowej, bariery finansowe

- problemem, szczególnie na terenach wiejskich jest **brak** powszechnej **dostępności Internetu** i trudności w budowaniu infrastruktury - bez odpowiedniej infrastruktury całe rzesze mieszkańców nadal pozostaną wykluczone z dostępu do usług e-administracji,
- występują ograniczenia finansowe, z których w przypadku gmin, wynika:
 - **niewystarczająca jakość** (prędkość, niezawodność) dostępu do Internetu,
 - **ograniczony zakres** wdrożeń elektronicznej administracji.

Wdrażanie Ustawy i rezultatów projektów kluczowych

Potrzeby i oczekiwania

- Konieczne jest zwiększenie synergii i **interoperacyjności** między systemami informatycznymi - rozwiązania takie umożliwią współdzielenie zasobów elektronicznej administracji, lepsze wykorzystanie istniejących baz i zebranych w nich danych, integrację informacji w bazach danych.
- Konieczne jest porozumienie między urzędami administracji publicznej, **harmonizacja działań** administracji centralnej i jednostek samorządu terytorialnego, **integracja zasobów** finansowych i ludzkich oraz **standaryzacja** przepływu danych, zwłaszcza dotyczących **gospodarki przestrzennej**.
- Konieczne jest **powszechne wprowadzenie** w urzędach elektronicznego **obiegu dokumentów**, połączonego z **przepływem informacji i nadzorem** przebiegu **pracy** – a więc takich rozwiązań, jakie stosowane są w sferze biznesowej.
- W przygotowywanym planie informatyzacji państwa powinny być wyraźnie określone m.in. **potrzeby** obywateli i przedsiębiorców **dotyczące usług** elektronicznych.

Wdrażanie Ustawy i rezultatów projektów kluczowych potrzeby i oczekiwania

- Należy zasadniczo zmienić nastawienie administracji wobec obywatela:
 - Czy konieczne jest sprawdzanie oświadczenia, kiedy nie ma podejrzeń, że jest ono nieprawdziwe?
 - Składający powinien ponosić pełną odpowiedzialność za prawdziwość oświadczenia.
 - Wymaga to zwiększenia świadomości urzędników w tym względzie, by wykazywali więcej zaufania do obywateli.
 - Trzeba założyć, że obywatele działają racjonalnie.
- **Likwidując wykluczenie** cyfrowe należy **budować świadomość** użytkowników oraz pracowników administracji, a także umiejętności cyfrowe pracowników urzędów – **poprzez szkolenia dla urzędników** oraz **pokazywanie** obywatelom **korzyści** z usług i rozwiązań e-administracji.
- Należy też działać w takim kierunku, by pracownicy administracji byli przekonani o przydatności narzędzi elektronicznej administracji.

Wdrażanie Ustawy i rezultatów projektów kluczowych potrzeby i oczekiwania

- Trzeba upowszechnić przekonanie, że elektroniczna administracja jest oszczędnym sposobem uzyskiwania usług wyższej jakości, wypracować optykę patrzenia na elektroniczną administrację jak na narzędzie codziennej pracy.
- Najważniejsza jest informacja, dokument to tylko postać jej utrwalenia.
- Należy zbudować kulturę organizacyjną pracy wewnątrz urzędów bez papieru.

Podsumowanie

- Potrzebna jest **nie elektroniczna** administracja, ale **sprawna** administracja - celem e-administracji powinno być podniesienie jakości życia mieszkańców przez sprawne usługi administracji, a nie elektroniczna administracja sama w sobie.
- Trzeba **upowszechnić przeświadczenie**, że elektroniczna administracja jest **oszczędnym sposobem** uzyskiwania **usług wyższej jakości**, wypracować optykę patrzenia na elektroniczną administrację jak na narzędzie codziennej pracy.
- Najważniejsza jest informacja, dokument to tylko postać jej utrwalenia.
- Należy zbudować kulturę organizacyjną pracy wewnątrz urzędów bez papieru.

Podsumowanie

Administracja wyposażona w efektywne narzędzia

+

Kompletne i aktualne bazy danych i ewidencje

+

Proste i spójne prawo

+

Wiedza i świadomość urzędników i interesantów

=

SPRAWNA ADMINISTRACJA

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

